

HOZIRGI KUNDAGI PEDAGOGIKA SOHASIDAGI MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI

Guliston davlat pedagogika instituti
Pedagogika fakulteti pedagogika
yo‘nalishi 1-kurs talabasi
Saidova Sevara Istam qizi

Annotatsiya: Maqolada hozirgi kundagi pedagogika sohasidagi muammolar va ularni samarali usullar bilan bartaraf etish yechimi haqida.

Kalit so‘zlar: muammo, pedagogika, yechim, ta’lim, maktab, usullar, munosabat, kasb, pedagog.

KIRISH

Xalq ta’limi O‘zbekistonda ijtimoiy siyosatning ustuvor yo‘nalishlaridan biridir. Aynan maktab ta’limining sifati va qulayligi davlatning rivojlanish istiqbollarini aks ettirib, yuqori malakali kadrlar tayyorlash uchun zamin yaratadi. Ta’lim uchun mablag‘larni tejash mumkin emas, degan fikrga qo‘shilmasdan boshqa ilojimiz yo‘q. O‘zbekiston Respublikasi Konstitusiyasida maktab ishlari davlat nazoratida ekanligi bejizga ta’kidlangan emas.

Ta’limdagi muammolar davlatning barqaror rivojlanishiga to‘sqinlik qiladi. Shu munosabat bilan joriy yilning 28-yanvar kuni bo‘lib o‘tgan yig‘ilishda Davlatimiz rahbari darajasida maktab ta’limi sohasidagi muammolar va dolzarb masalalar qayd etildi, qator takliflar ilgari surildi. Albatta, bunday g‘amxo‘rlik maktab ta’limining ustuvorligidan dalolat beradi. Biroq, maktab ta’limli muammolari tizimli va mustaqil tarzda hal qilinishi kerak. Muammolar chetdan turib hal qilinadi, deb uylash xatodir, shuning uchun xalq ta’limi sohasidagi davlat siyosatida ishtirok etadigan barcha davlat organlaridan tashabbuskorlik talab etiladi.

Hozirgi kundagi yuqori raqobatchilik sharoitida va ta’lim berishga qo‘yilgan vazifalarning qat’iyligi tufayli zamonaviy o‘qituvchi-tadqiqotchi o‘zining ilmiy-ijodiy, innovatsion salohiyatini to‘liq ochib berishga to‘sqinlik qiladigan muammolarga duch kelishini tushunib yetishi zarur. Bunda muammolarni aniqlash va ularning ijobiy yechimini topish muhim xisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Ta'lim sohasida mavjud yutuqlarga qaramasdan xalq ta'limida bir qator muammolar mavjud. Ayniqsa, hozirgi axborot asrida deyarli muntazam ravishda ijtimoiy tarmoqlarda maktablardagi ta'lim muammolari haqida xabarlar yoki materiallarni uchratish mumkin.

Ta'limning asosiy muammolari va uning sifati tushib ketishining sabablari haqida yuridik fanlar doktori, professor Shoxjaxon Xo'jayev „Maktab ta'lim tizimi:muammolar va istiqbollar” deb nomlagan maqolasida quyidagilarni sanab o'tgan:

1. O'qituvchilar va jamoatchilik o'rtasidagi munosabatlardagi muammolar.

Hech kimga sir emaski, yaqin vaqtgacha o'qituvchilar faoliyatida darslarni yuqori sifatda o'tkazishga va pedagogik faoliyat bilan shug'ullanishga to'sqinlik qiladigan bir qator ob'ektiv muammolar mavjud bo'lgan.

2. Maktab o'qituvchisi kasbining obro'si unchalik yuqori emasligi. Afsuski, maktab o'qituvchisi talab yuqori bo'lgan kasblardan biri emas. Birinchidan, bu o'qituvchilarning ish haqi bilan bog'liq.

3. Maktablarning moddiy-texnik ta'minot bilan bog'liq muammolar. Zamonaviy maktab talabalar va o'qituvchilar o'rtasidagi munosabatlar uchun qulay platforma sanaladi.

4. Maktabdagi o'quv dasturlari muammolari. Ta'lim jarayonini zamonaviy talablarga javob bermaydigan eskirgan o'quv dasturlari asosida tashkil etish yana bir muammoldan biri sanaladi.

Ta'lim muassasalarida malakali pedagoglarning yetishmasligi, pedagoglar tomonidan ta'lim oluvchilarining intellektual qobiliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan o'quv mashg'ulotlari tashkil etilmaganligi haqida biologiya fanlari nomzodi, dotsent Achilov Ganijon o'zining „Ta'lim sifati:islohotlar, muammolar, yechimlar va istiqbollari” nomli maqolasida ta'kidlab o'tgan.

MUHOKAMA

Fan va texnika jadal sur'atlar bilan rivojlanayotgan bugungi kunda ko'plab ilmiy bilim, tushuncha va tasavvurlar hajmi keskin ortib boradi. Bugungi kunda respublikamizda ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, o'qitishning innovatsion

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Issue 2. February 2024

texnologiyalari joriy etish, pedagoglarni rag‘batlantirish maqsadida katta ahamiyatga ega, sazovor ishlar amalga oshirilmoqda.

Hozirgi kundagi ta‘lim muassasalarida dolbarb muammolarga o‘quv mashg‘ulotida ta‘lim oluvchilarga bahslashish, o‘zining fikrini bayon etishga imkon juda kam berilishini misol qila olamiz. ta‘lim oluvchi o‘z fikrini mustaqil bayon eta oladigan jamoa oldida o‘z nutqini ravon ifoda eta oladigan yetuk shaxs bo‘lib yetishishi maqsadga muvofiq. Yana biri pedagoglar tomonidan innovatsion pedagogik texnologiya va metodlarini amaliyotga keng joriy etmasligini alohida ta‘kidlab o‘tishimiz lozim. Metodlarni qo‘llash orqali ta‘lim oluvchilarga dars jarayonida kerakli bilimlarni samarali usullar orqali berish mumkin.

NATIJA

Mustaqillikning ilk yillaridan boshlab yurtimizda ta‘lim tizimini isloh etishga katta e‘tibor qaratildi va bugungi kunga kelib sohada ma‘lum yutuqlarga erishildi.

An‘anaviy ta‘lim tizimida ko‘plab muammolar va kamchiliklar mavjud va ularni isloh qilishimiz kerak.

Pedagoglarning pedagogik texnologiya va metodlarini amaliyotga keng joriy etishi uchun ularga amaliyot darslarini tashkillashtirib berish kerak bo‘ladi. Pedagoglar undan olgan bilimlari asosida dars mashg‘ulotlarini tashkillashtirishlari oson bo‘ladi. Ta‘lim muassasalarida malakali o‘qituvchilar yetishmaganligi sababli pedagoglarning malakasini oshirish kunning dolzarb muammosi. Maktablardagi texnik jihozlarning yetishmasligi zamonaviy dars mashg‘ulotlarini amalga oshirishga to‘sqinlik qilayotgan muammo sanaladi. Texnik bazalarni ko‘paytirish uchun davlat budjetidan pul mablag‘lari ajratilishi maqsadga muvofiq. Ta‘lim muassasalarida laboratoriya mashg‘ulotlari uchun sinfxonalari yetishmasligi kuzatiladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda hozirgi kundagi pedagogika sohasidagi muammolarni bartaraf etish ta‘lim sifatini yanada oshishiga olib keladi. „Bizning eng katta ustuvor vazifamiz yoshlarga ulkan maqsadlar qo‘yish va ularga erishish uchun imkoniyatlar berishdir. Shundagina bolalarimiz xalqimizning azaliy orzularini amalga oshiradigan haqiqiy kuchga aylanadi” dedilar prezidentimiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Shavkat Mirziyoyev Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz
2. Nemov R.S., Kirpichnik A.G. Jamoaga yo‘l / talabalar jamoasi psixologiyasi haqida o‘qituvchilar uchun kitob. - M.: Pedagogika, 1988 yil.
3. N. Atayev F. Rasulova S. Hasanov "Umumiy pedagogik". Toshkent: 2011
4. To‘raqulov X.A. Kamolot sari. Jizzax, 2007, 181-182 betlar.
5. Abdulla Avloniy "Turkiy Guliston yoxud axloq" O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi, Toshkent 2004.
6. To‘xtaxoyevning Umumiy pedagogika nazariyasi va tarixi

**Research Science and
Innovation House**